

LO CANYERET

col·legi de l'advocacia de lleida · núm. 110 · desembre 2021

**El Col·legi recupera
la formació presencial**

Fotògraf: Genaro Massot

IL·LUSTRE COL·LEGI DE
L'ADVOCACIA DE LLEIDA

Edita

Col·legi de l'Advocacia de Lleida

Pl. Sant Joan, 6-8, 1r – 25007 Lleida
Tel. 973 23 80 07 – Fax 973 23 03 76
canyeret_cr@advocatslleida.org
http://advocatslleida.org

Director

Josep Corbella i Duch, advocat

Consell de Redacció

Josep Corbella i Duch, advocat
Neus Bellera Fondevilla, advocada
Josep Felip Fillat, advocat
Ramon Forteza Colomé, advocat
Marc García Ramón, advocats
Simeó Miquel Roé, advocat
Enric Rubio Gallart, advocat

Consell Editorial

Jordi Albareda Cañadell, degà
Mària Lucía Jiménez Márquez,
presidenta Audiència Provincial Lleida
Juan Fco. Boné Pina, fiscal en cap Lleida
Antoni Vaquer Aloy, catedràtic dret civil UdL
Ana Mª Romero Murillo, professora dret
del treball UdL

Col·laboradors

F. Xavier Alonso i Latorre, advocat
Dr. Josep Corbella i Duch, advocat
Pau Oriol Cosials Perpinyà,
estudiant grau en dret
Francesc José María Sánchez, advocat
Junta Advocacia Jove
Simeó Miquel Roé, advocat
José Luis Rodríguez García, advocat
Mercè Vilagrasa i Boldú, advocada
Montse Amorós Julvez

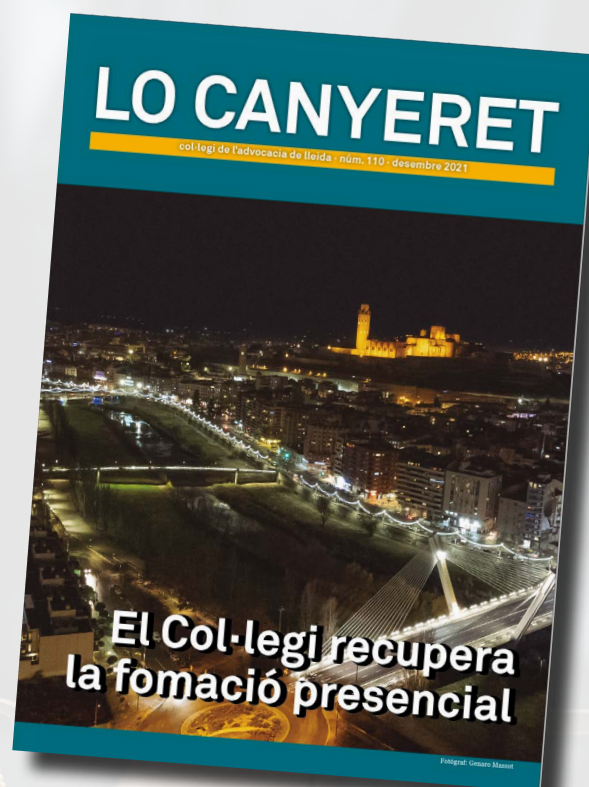
Impressió | Departament de publicitat

Tel. 93 799 07 07
Edicions MIC www.revistesamida.cat

Dipòsit Legal: L-203-1998

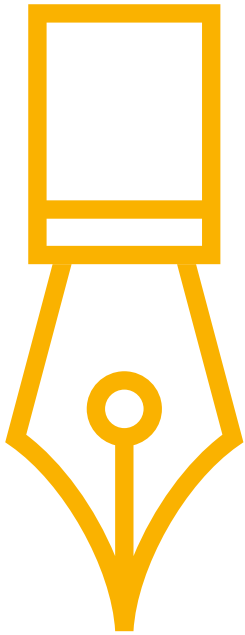
LO CANYERET no es fa responsable de les opinions expressades pels col·laboradors en els escrits signats. Tots els drets reservats. Ni la totalitat ni part d'aquesta revista pot reproduir-se o transmetre's per cap procediment electrònic o mecànic, sense permís previ i per escrit del Col·legi de l'Advocacia de Lleida. L'autor o autors dels treballs presentats conservaran la propietat intel·lectual dels mateixos, cedint en exclusiva a la revista **LO CANYERET** el dret d'explotació de l'obra.

Fotògraf: Genaro Massot

Sumari

• Carta del degà	3
• Editorial	4
• La responsabilitat civil dels danys causats pels buidatges de combustible en l'aviació civil. Pau Oriol Cosials Perpinyà.....	5
• IRPF: Dels ajuts i subvencions a comunitats. Francesc Xavier Alonso i Latorre.....	9
• Eutanàsia i objecció de consciència. Francesc José María Sánchez	13
• Resseguint els diaris oficials	16
• Activitat col·legial	18
• El Col·legi recupera la formació presencial	20
• Advocacia Jove	21
• Cens col·legial.....	21
• El nostre Col·legi en la Història. Modesto Reñé Melcior. El primer degà de l'època franquista. Simeó Miquel Roé	23
• Els nostres col·legiats escriuen. Otro Magnaud. José Luis Rodríguez García	24
• Recensió llibre. Delitos informáticos. Paso a paso ..	26
• Català a la carta. L'àmbit jurídic en femení (II).....	27
• Racó de cuina. Mercè Vilagrasa i Boldú.....	29
• Humor Jurídic.....	30

Durant aquests mesos, s'han produït diversos fets que considero rellevants compartir amb aquestes línies.

Em refereixo a les Jornades de Junes de Govern organitzades per l'Advocacia Espanyola i el Congrés de l'Advocacia Catalana organitzat pel Consell de l'Advocacia, per una banda, i la visita de la Sala de Govern del TSJ per una altra.

Les Jornades de Junes de Govern van cloure amb una Declaració Final, que posa de manifest una voluntat explícita de l'advocacia per avançar en dues qüestions fonamentals. Per una banda, la regulació de les especialitzacions professionals de l'advocacia i l'aprofundiment del secret professional. L'especialització entenc que és una de les àrees en les que l'advocacia ha de dedicar més esforços. És una exigència social, a la que la professió ha de respondre, garantint la millor formació possible dels seus professionals i la seva acreditació. El secret professional és un dels pilars fonamentals de la nostra professió que, més sovint del que aparenta, es veu amenaçat per normatives i pràctiques policials, judicials o administratives que el posen en risc. És una realitat que compartim amb altres països del nostre entorn i hem de vetllar constantment per la seva protecció en tots els àmbits.

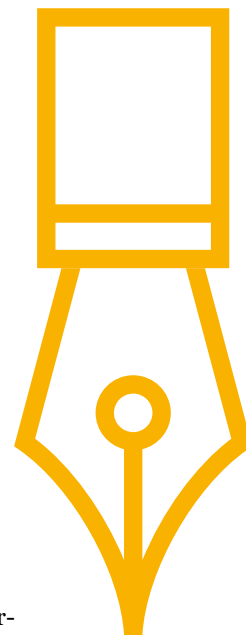
El Congrés de l'Advocacia Catalana va ser una magnífica ocasió de formació i trobada de companys de tot el país, al voltant dels reptes que la societat planteja al món del dret. Assumptes tan rellevants com ara el dret a l'habitatge, les noves tecnologies o la llibertat d'expressió van estar en el centre del debat, explicitant el compromís de l'advocacia catalana de treballar per la seva millora en la nostra activitat professional i l'activitat institucional dels nostres Col·legis.

Finalment i més recentment, vam rebre la visita de la Sala de Govern del TSJ. Després de recollir les inquietuds que ens vau fer arribar i prendre el pols a la realitat dels nostres partits vam compartir amb la Sala la necessitat d'ampliar el suport al Jutjat de Família de Lleida, d'avançar vers un nou Jutjat Social 3, ampliar el nombre de magistrats de la Sala 1a de la nostra Audiència, mantindre tots els reforços existents i aprofundir en la millora dels Jutjats de Tremp i Cervera de manera especial. En un comunicat recent vam informar de manera més àmplia sobre la reunió. Aquestes visites posen de manifest, un cop més, la gran complexitat de la governança del servei públic de justícia amb dues administracions en joc, el CGPJ, professionals i funcionaris. Calen espais efectius de trobada on els professionals mantinguin vot i veu estable i cal una aposta més decidida de les administracions per invertir més recursos econòmics en el servei públic. La realitat ens deixa poc espai per a l'esperança d'una realitat propera i ens compromet als Col·legis a un treball més ferm i decidit.

M'acomio esperant retrobar-nos en la propera Festa de Sant Raimon de Penyafort que, si la pandèmia ho permet, celebrarem el proper dia 21 de gener de 2022.

Jordi Albareda Cañadell

Degà

En aquests darrers mesos hem vist com entraven en vigor importants modificacions legislatives que incideixen directament en la vida dels ciutadans.

El 25 de juny entrava en vigor la LO 3/2021, reguladora de l'eutanàsia, definida legalment com el dret a demanar i rebre l'ajuda necessària per a morir, que és configurat com un nou dret personal, i que s'inclou com a prestació dintre de la cartera comuna de serveis del sistema nacional de salut.

Amb aquesta disposició, el legislador estatal reconeix un dret a disposar de la pròpia vida quan es donen les circumstàncies previstes en la mateixa norma.

Per altra banda, des del dia 3 de setembre és vigent la Llei de l'Estat 8/2021, de 2 de juny, per la qual es reforma la legislació civil i processal pel suport de les persones amb discapacitat en l'exercici de llur capacitat jurídica, incorporant el contingut de la Convenció de New York de 13 de desembre de 2006, sobre drets de les persones amb discapacitat.

Segurament l'efecte més visible de la Llei 8/2021 sigui la supressió de la tutela de les persones majors d'edat amb discapacitat, i la conseqüent desaparició del càrrec de tutor de les persones majors d'edat, i així hem entrat en un nou sistema que aplicarà mesures d'assistència, i la figura de la curatela tenint en compte la voluntat i els desitjos que, en algun moment, hagi manifestat la persona discapacitada, llurs preferències, conviccions i formes de vida.

Però sembla que la Llei 8/2021 hagi agafat desprevinguda a molta gent, potser també al legislador català, que en el seu moment no va adaptar el Llibre Segon del Codi Civil a la Convenció de New York, malgrat ser promulgat en una data posterior i, encara avui, continua regulant la tutela.

Tot i això, s'han evitat possibles disfuncions normatives amb la promulgació, per via d'urgència, del Decret Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi Civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, mitjançant el qual s'ha donat nova redacció a la regulació de la figura de l'assistència.

El Consell de Redacció
canyeret_cr@advocatslleida.org

LA RESPONSABILITAT CIVIL DELS DANYS CAUSATS PELS BUIDATGES DE COMBUSTIBLE EN L'AVIACIÓ CIVIL

Pau Oriol Cosiells Perpinyà, estudiant del grau en Dret a la Universitat de Lleida

Aviat farà dos anys, el 15 de gener, des que un avió de passatgers de Delta Airlines va buidar combustibile de forma absolutament inesperada, sense obtenir a tal efecte cap mena de permís per part del control de trànsit aeri, a escassos minuts de tornar a l'aeroport de Los Angeles, ja que s'havia produït una avaria en un dels seus dos motors. El buidatge en qüestió va ruixar una cinquantena de persones en la superfície als suburbis de Los Angeles, sent la majoria d'afectats alumnes de les escoles que es trobaven a l'hora del pati. Els danys que van patir van consistir en irritacions cutànies, oculars i pulmonars, que afortunadament, no han deixat seqüeles més enllà de l'impacte emocional de l'ensurt.

Les maniobres de buidatge de combustibile (Fuel Jettison o Fuel Dumping en l'argot del sector), han sigut una pràctica molt freqüent en l'aviació civil. S'ha utilitzat primordialment, a fi d'alliberar pes en una aeronau amb la finalitat de practicar un aterratge segur per sota de la seva massa mínima d'aterratge establerta pel fabricant per tal de no afectar a la seva estructura; sigui per causa d'una urgència, d'una emergència, o bé per haver calculat a l'alça amb caràcter previ a l'enlairament el combus-

tible necessari per a un vol. S'han tractat de maniobres realitzades en el 99,9% dels casos de forma absolutament segura respecte a persones i béns en la superfície, en practicar-se generalment a una alçada que permeti la plena evaporació del combustibile abans que arribi a terra; no obstant, el cas anterior de Los Angeles ha estat el primer cas (almenys flagrant) documentat en què s'ha causat danys a aquestes terceres persones i béns a terra per raó d'aquesta maniobra, raó per la qual aquest assumpte, a falta de precedents fàctics i jurídics, en resulta d'especial interès el seu tractament.

I tenint en compte el fet que aquí a Lleida, tenim un aeroport que duu a terme operacions aèries comercials, així com en els últims temps, operacions de manteniment i desballestament d'avions, és raonable pensar que tant la població així com els negocis que afecten la nostra activitat econòmica principal, l'agricultura i la ramaderia, no deixen de quedar exposats eventualment a tal risc, podent quedar afectats entre d'altres, caps de bestiar per causa d'intoxicació, així com deixar inutilitzable per al consum humà o animal un cultiu determinat, tot sens perjudici dels danys biològics irrogats a les persones.

Al nostre ordenament jurídic, a l'hora de determinar els danys causats per un avió en problemes acabat d'enlairar o en destí a Alguaire, que buidi combustible a una alçada insuficient com perquè s'evapori abans de caure a terra, hem de tenir en compte dos grups de normes per tal de determinar els danys que eventualment ens puguin causar als tercers a la superfície per raó d'aquesta maniobra: per una part, les anomenades «regles de l'aire»; i, per altra part, les normes tant especials com generals, aplicables a la responsabilitat pels danys causats en ocasió de les operacions aèries.

El primer grup de normes el conforma el Real Decreto 57/2002, de Circulació Aèria, el qual estableix aquestes «regles de l'aire» que vinculen a tripulacions i, controladors aeris a l'hora de practicar qualsevol maniobra tant a terra com en vol, de forma diligent. En relació amb els buidatges, la regulació que s'establia en el RD 57/2002 en el seu article 4.2.20, es va modificar en ocasió de l'article 8 del RD 1180/2018, adaptant-la als estàndards establerts per l'Organització d'Aviació Civil Internacional (ICAO), a través de l'art. 15.5.3 del seu Document 4444, actualitzat l'any 2016: La reforma estableix una alçada mínima amb caràcter indicatiu per practicar tal maniobra, passant dels 610 metres anteriors (2000 peus), als 1800 metres (6000 peus), bo i mantenint el deure preceptiu de comunicació amb el control de trànsit aeri, a efectes tant d'obtenir permís com per coordinar-se en la seva execució per tal d'evitar ingestions de combustible buidat per altres avions pròxims, així com per evitar buidar sobre zones poblades en aquells casos que s'hagi de fer per sota dels 1800 metres.

Tanmateix, el conjunt de normes que regulen aquestes «regles de l'aire» estableixen la regla del «tot val» per als pilots en aquelles situacions d'emergència en vol -que no d'urgència-, facultant-los per a dur a terme sense necessitat de permís previ qualsevol maniobra en pro de garantir la seguretat i integritat tant de l'avió, com del passatge i el seu equipatge. Dita regla està present en l'art. 4.3.16 del RD 57/2002, i per tant, facultaria al pilot al comandament a dur a terme un buidatge de combustible sense esperar cap mena de permís i a qualsevol alçada i posició davant d'una situació d'imminent perill per a la integritat de l'avió i els passatgers, merament establint l'obligació de coordinació en la mesura del possible amb el centre de control a efectes de mitigar al mínim l'impacte sobre tant el trànsit aeri com en la superfície generats per qualsevol maniobra. Un exemple d'aquesta naturalesa, va ser l'accident del vol 1862 d'El Al a Amsterdam, esdevingut l'octubre de 1992, el qual després d'haver-se després dos dels quatre motors de l'avió poc després d'enlairar-se, va buidar combustible segons testimonis a la superfície, sense que en la caixa negra quedés cap registre de sol·licitud d'execució de la maniobra. La situació d'emergència d'acord amb la qual es va executar el buidatge era justificable, ja que l'avió va acabar estavellant-se al mig de la ciutat, per raó del dany alar causat pel despreniment, cosa que afectava severament a la seva aeronavegabilitat. Per tant en aquest

cas, la maniobra va ser completament diligent des de la perspectiva de les regles de l'aire, sens perjudici que no s'haguessin reportat danys a la superfície en ocasió del buidatge, tot i haver-se practicat a una alçada inferior als 1800 metres.

Aquest primer grup de normes són les que estableixen la diligència esperable tant de pilots al comandament com del control de trànsit aeri, a l'hora de determinar l'execució adequada o no respecte d'un buidatge, havent d'anar cas per cas per tal de determinar si una situació a bord, és d'urgència o emergència, per veure si ha estat justificat des de la perspectiva de les regles de l'aire un buidatge practicat per sota de 1800 metres o bé fins i tot executat sense obtenir un permís preceptiu del centre de control.

Seguint aquesta lògica, seria diligent des de la perspectiva de les regles de l'aire, en un hipotètic supòsit en què un avió acabat de sortir d'Alguaire engolís una bandada d'ocells que deixi totalment inutilitzables tots els seus motors -és a dir, tenint una situació d'emergència i, per tant, de perill immediat perill de la integritat de l'avió i el passatge-, l'execució d'un buidatge de combustible sense esperar permís i per sota dels 1800 m i en qualsevol àrea (poblacional, rústica o demani natural mateix) en cas de no tenir cap marge alternatiu d'actuació, a efectes per exemple, d'aconseguir una major lleugeresa de l'avió per allargar el seu planatge, o bé per evitar un incendi explosiu en cas del subseqüent aterratge forçós o impacte sobre el terreny, amb el propòsit de resguardar en la mesura del possible la integritat de les persones a bord i a terra, i intentant evitar així un pitjor escenari per raó d'una catàstrofe aèria.

La diligència o no respecte de les regles de l'aire en l'execució d'aquesta maniobra, ajudaran a definir el marc del segon grup de normes, les quals conformen la responsabilitat civil dels danys causats en ocasió de les operacions aèries, a les terceres persones i béns a la superfície entre d'altres. En aquest àmbit, tenim dues normes especials aplicables en el nostre ordenament jurídic: la primera, és el Conveni de Roma de 7 d'octubre de 1952 (CR-52 en endavant), l'instrument de ratificació el qual fou publicat al BOE a 17 de maig de 1961. Aquest s'aplica entre estats signants diferenciats, respecte al de bandera de l'aeronau, i aquell en què s'hagi produït el dany. Després, la llei aplicable en defecte, és la Llei 48/1960 de 21 de juliol, de Navegació aèria (LNA en endavant), la qual s'aplicarà en ocasió de les operacions aèries internacionals i de cabotatge quan l'estat bandera de l'aeronau o bé sigui espanyola o bé no sigui signant del CR-52, (tot i que en les operacions de cabotatge és quasi impossible que es puguin irrogar danys per buidatges, en dur-se a terme el 99% dels cops amb avions de curt radi que no disposen de sistema de buidatge, com l'Airbus A320 o el Boeing 737); i finalment amb caràcter supletori, la LNA redirigeix a la legislació comuna, en cas que hi hagi qualsevol buit en ella per a un supòsit de fet determinat, raó per la qual en tractar-se d'un assumpte de responsabilitat civil, s'hauria de fer una redirecció als arts. 1902 i ss, del Codi civil de 1889 a tal efecte.

Aquestes dues lleis especials segueixen una doble lògica respecte a la responsabilitat civil: per una part, en estar en l'àmbit de les operacions aèries, respon l'operador de forma vicària pels danys que es puguin irrogar a la superfície per un buidatge, i no el pilot al comandament, a causa de l'existència d'un vincle contractual d'aquest amb l'operador, que és qui té en *ultima ratio*, el control sobre el pilot i l'aeronau -si bé en tot cas el pilot quedaria a disposició de les sancions administratives o penals si el buidatge ha estat negligent d'acord amb les regles de l'aire-; i segona, aquestes lleis estableixen un sistema de responsabilitat objectiva com a pressupòsit per a la responsabilitat. Raó per la qual qualsevol dany que hagi pogut ser irrogat per un buidatge, amb independència d'haver-se practicat diligentment, l'operador respondrà sempre d'aquests, seguint els arts. 1 del CR-52, i 119 i 120 de la LNA. En tot cas, l'operador tan sols quedaria exonerat en aquells buidatges, que per rocambolesc que sigui, es cometin en el si d'un acte d'interferència il·lícita de l'aeronau (i.e., un segrest), segons els arts. 12.2 del CR-52, i 122 de la LNA.

La lògica de l'establiment d'aquest sistema de responsabilitat objectiva, té la seva ratio legis en el fet que l'aviació s'ha concebut des dels seus inicis, com una activitat ultrarriscosa, a la qual els tercers a terra quedem a mercè dels seus riscos, sense tenir l'obligació de suportar-ne cap conseqüència, tal com es va reconèixer en el precedent nord-americà *Guille v. Swan* de 1822 -tenint en compte que per llavors només existien els globus aerostàtics com a mitjà de transport aeri-, o més contemporàniament, el nostre Alt Tribunal en la Sentència de 17 de desembre de 1990 (RJ 1990\10282, FJ4).

És per aquesta raó que tant la LNA en el seu art. 120, com el CR-52 en el seu art. 1, parteixen de la mera causació del dany com a pressupòsit de la responsabilitat de l'operador, establint ambdues un sistema de barems per a aquells casos en què el buidatge hagi causat danys a la superfície tot i haver-se dut a terme diligentment. Aquest sistema de barems està limitat per l'indagar en funció del pes de l'aeronau que causi danys en un supòsit concret, creant-se una suma límit la qual hauran de partir-se tot el conjunt de damnificats, i alhora, cada damnificat amb lesions o els seus successors en cas de mort tindran, dins d'aquesta suma, una quantitat limitada de fins a 500.000 francs d'or (vid. art. 11.4 CR-52 pel mecanisme de conversió) en el cas que resulti d'aplicació CR-52, segons el seu article 11.2; o bé en el cas de la LNA una quantitat límit en funció de si el resultat ha estat de mort o lesió incapacitant total permanent (fins a 100.000 DEG¹, més un 20% si el resultat és de mort), o lesió incapacitant parcial permanent (fins a 58.000 DEG), o incapacitant temporalment -tal com va succeir en el conjunt de dam-

nificats a Los Angeles- (fins a 29.000 DEG), segons l'art. 119 LNA en relació amb el seu art. 117. No obstant, cap de les dues lleis assigna una quantitat determinada dins dels barems, pels danys causats als béns en la superfície, amb la qual cosa aquesta classe de danys hauran de cobrir-se amb els romanents de cada cistella d'indemnitzacions generada pels barems, tenint igualment en compte els criteris que s'explicaran a continuació.

Clar resulta, el fet que pot donar-se el cas, que eventualment un buidatge, així com qualsevol altre dany produït per una operació comercial, pugui irrogar danys en la superfície per un valor superior als límits establerts pels barems. En aquests casos, cap d'ambdues lleis ofereixen cap solució al respecte, més que prorratejar les quanties a rescabalar per persona afectada, fins que es torni a assolir els límits establerts en els respectius barems, cosa que en definitiva, pot ser perjudicial per als damnificats de cara a complir amb la funció restitutiva o reparadora del sistema de responsabilitat civil si el dany no queda rescabalat pel seu valor real i efectiu, segons els arts. 119 LNA i 11.1 CR-52.

Respecte a aquest punt, també cal aclarir que les reclamacions per danys físics per lesions i mort, tenen preferència sobre les reclamacions dels titulars dels béns a la superfície que s'hagin pogut danyar en ocasió d'aquesta pràctica, seguint l'art. 119 *in fine* LNA; mentre que el CR-52 estableix que en cas de concurrència de danys a persones i béns simultàniament per un incident, la suma límit pels danys a cobrir establerta en els barems es partirà en dos, assignant una meitat pels danys físics i l'altra pels danys a béns, sens perjudici dels prorrateigs d'ambdues classes de danys en cas que s'excedeixin tant d'aquestes meitats (art. 14.1b) CR-52) així com del muntant total del valor generat en funció del pes de l'aeronau, raó per la qual seguint l'exemple inicial, els danys irrogats sobre cultius i bestiar també poden quedar eventualment no coberts en la seva totalitat.

No obstant, per a aquests casos, una alternativa recomanable fins a cert punt, seria emprendre una acció directa contra l'asseguradora de l'operador (arts. 76 de la coneguda LCS, 16 CR-52), en tant que els danys causats a tercers a la superfície és una cobertura preceptiva d'acord amb els arts. 127 LNA, i especialment, per l'art. 4.1 del Reglament PE/C 2004/785, la qual ha de tindre qualsevol aeronau que vulgui no només enlairar-se o aterrar en qualsevol punt de la Unió Europea, sinó circular per l'espai aeri dels estats membres. No obstant això, es poden donar els casos de certes pòlisses en què els danys en la superfície generats per la contaminació d'aeronaus no quedin coberts, raó per la qual en certs supòsits quedarien en entredit la cobertura d'aquells produïts per

¹ **DEG:** Dret especial de gir, una unitat de mesura creada per l'FMI en base al valor de les monedes més potents del món, actualitzable de forma constant.

un buidatge. Ara bé, en cas que es consideri que si que quedin coberts, l'article 7.1 del citat reglament estableix uns llindars de quantitats a rescabalar per part de l'asseguradora, per aeronau segons el seu pes i per accident, major respecte tant als del CR-52 com als de la LNA, fet que podria ajudar a rescabalar en major mesura per un valor més aproximat al real i efectiu, els danys causats si revesteixen la suficient envergadura com per excedir els barems d'ambdues lleis especials.

Tornant a la LNA i al CR-52, hi ha certes diferències respecte al règim de responsabilitat objectiva: La LNA restringeix el sistema de responsabilitat objectiva a aquells danys que haguessin tingut origen en una conducta diligent, és a dir, mentre s'hagin seguit les regles de l'aire respecte a l'execució d'un buidatge, i independentment que concorri una situació assimilable a un estat de necessitat o de força major; s'entén que un buidatge per sota de 1800 m (recordem, alçada mínima a la qual s'entén que l'estela de combustible s'evaporarà abans d'arribar a terra), només s'hauria de dur a terme de forma excepcional en una situació d'emergència, com en l'exemple hipotètic que s'exposava, per a considerar-se diligent, raó per la qual la quantitat a rescabalar pels danys causats quedaria sotmesa als límits del sistema de barems. Tanmateix, en cas que es tractés d'un buidatge executat per sota de 1800 m en una situació d'urgència que no posi en immediat perill l'aeronau i les persones a bord (p. ex. una mera avaria d'un motor), seria negligent respecte les regles de l'aire (tal com presumptament ha estat el cas del vol 89 de Delta Airlines), i en un supòsit com aquest, en concórrer un element subjectiu en la causació del dany, la LNA estableix en el seu art. 121, que l'operador no quedarà subjecte al sistema de barems, i ha de respondre de forma il·limitada pels danys causats.

En canvi, en cas que resulti d'aplicació el CR-52, la concurrència de negligència pels danys per raó d'un buidatge provoca que l'operador segueixi estant sotmès al règim de barems establert pel sistema de responsabilitat objectiva, en tant que aquesta norma únicament preveu el dol (voluntat i consciència de causar un dany a través d'un buidatge) com a únic element subjectiu que faria que la responsabilitat de l'operador sigui il·limitada al marge del seu sistema de barems (art. 12.1 CR-52). No obstant, en els casos de dol eventual (assimilable al nostre ordenament jurídic dins la figura de la culpa greu), pels quals per exemple un pilot podia preveure que una maniobra -com la que s'està tractant aquí- pot causar danys en la superfície amb la subseqüent conformitat pel dany causat tot i la necessitat de dur-la a terme per raó d'emergència, és per aquesta falta de concurrència d'un element volitiu, que no es tractaria de dol per se, i, per tant, qualsevol dany irrogat sota aquest pressupòsit entraria dins del sistema de barems del CR-52; però en el cas de la LNA, com es deia s'haurà d'anar cas per cas i atendre especialment a la naturalesa de la situació (si d'emergència o d'urgència) i el marge d'alternatives d'actuació disponibles, tot d'acord amb les regles de l'aire, per determinar la subjecció o no al seu sistema de barems pels danys causats.

Finalment, una cosa remarcable que ha reconegut la nostra jurisprudència, és l'aplicació de la institució de la compensació de culpes per aquells danys causats en ocasió de la navegació aèria: tenint en compte que la víctima en la superfície per lògica, difícilment pot tenir la culpa exclusiva dels danys que se li causin en ocasió d'un buidatge a l'intervenir necessàriament les persones al comandament de l'avió. No obstant, en cas que eventualment la potencial víctima en la superfície es decidís exposar voluntàriament o conscientment a l'estela d'un buidatge -per exemple, per enregistrar l'escena- i se li acabés irrogant un dany a tal efecte, els tribunals podrien establir una reducció del quàntum a rescabalar per l'operador a la víctima, a la meitat, tal com han reconegut en virtut de danys subsumibles en l'art 120 LNA, les Sentències del Tribunal Suprem de 25 de setembre de 2007 (RJ 2007/8615, FJ3), i de l'Audiència Provincial de les Illes Balears de 16 de febrer de 2001 (JUR/2001/136930, FJ3).

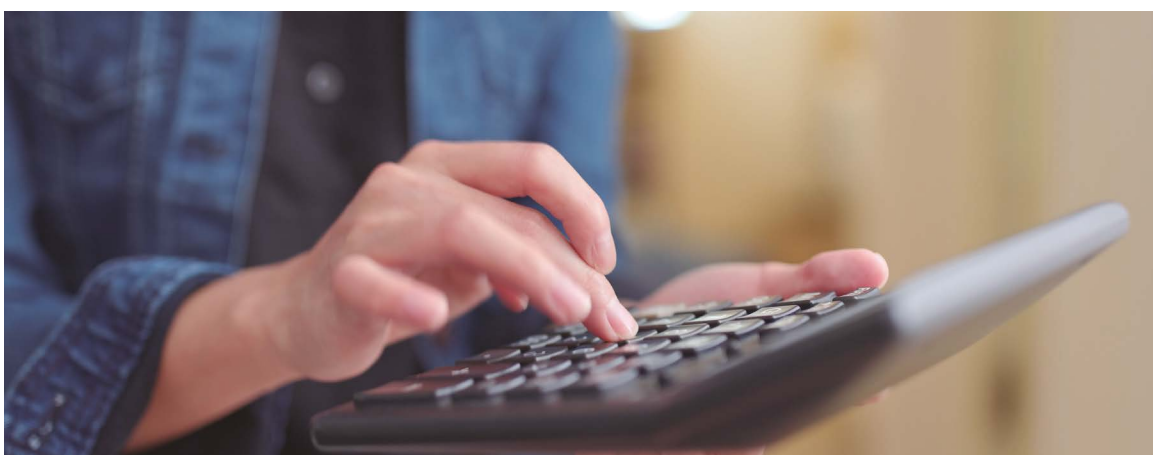
Finalment, cal tenir en compte la prescripció de les pretensions dels damnificats, ja que tant el CR-52 com la LNA, estableixen un brevíssim termini de 6 mesos sent els *dies a quo* el de l'incident, per a fer valer les pretensions dels damnificats contra l'operador per a aquells supòsits de responsabilitat objectiva. La raó de ser d'aquest termini rau en la mateixa *ratio legis* del sistema de responsabilitat objectiva explicada. Atès que l'aviació és una activitat ultrarriscosa per la qual no tenim obligació de suportar-ne cap dany, ha d'haver-hi una adequada celeritat per als supòsits pels quals se'n causi per tal que els damnificats puguin tenir rescabals els danys causats en la major immediatesa temporal possible. En el cas de la LNA, la nostra jurisprudència, en les SSTS de la sala primera de 10 de juny de 1988 (RJ 1990\10282, FJ4) i 25 de setembre de 2007 (RJ/2007/8615, FJ4), ha criticat obertament aquest termini, raó per la qual ha atorgat com a alternativa per als damnificats, *secundum legem* ex art. 5 LNA, tractar de provar la concurrència de qualsevol element subjectiu en el dany causat -per al nostre cas, la culpa greu, negligència o dol en l'execució d'un buidatge-, per així poder donar el salt amb caràcter supletori a l'article 1968.2 CC, pel qual s'estableix un termini de prescripció d'1 any, no a partir del dia de causació del dany com el que estableix la LNA, sinó a partir del moment del coneixement de l'abast total dels danys causats, per exemple, arran de la publicació del preceptiu informe del CIAIAC on s'estableixi que va concórrer negligència en l'execució d'un buidatge que ha causat danys a la superfície (cosa que, per altra part, faria que la indemnització a rescabalar no estigués subjecta a qualsevol límit establert pels barems), oferint així, una possible garantia per als damnificats de cara a veure's rescabats.

IRPF: DELS AJUTS I SUBVENCIONS A COMUNITATS

«DOMINUS SOCIEATIBUS TAXATION SUBSIDIUM¹»

Del parer administratiu entorn la tributació de subsidis a favor de comunitats de propietaris

Francesc Xavier Alonso i Latorre, advocat

Donat que vivim en situacions de comunitats de propietaris i de veïns en quines acostumen a aflorar nombrosos episodis quins –al seu torn– menen en litigis legals de quins, al cap i a la fi, es nodreixen les lleixes dels nostres despatxos i oficines judicials; no podem deixar passar l'ocasió de fer una pinzellada a diverses situacions passades pel sedàs –un cop més– de la normativa tributària; màxim, essent com és el cas, que venim d'un any en quin –per les causes sanitàries de tots conegudes– ens hem vist condicionats a enfortir i estretir els vincles socials que ens uneixen –encara que no sempre; donat que tal vegada també ens distancien– als nostres conciutadans.

En aquest escenari i, a tall de «triada»² («*triada*» entesa com a grup de tres entitats, conceptes o noms, que tinguin entre ells alguna relació que permeti passar de l'un a l'altre, talment que cadascun suposi o inclogui els altres dos); farem l'anàlisi de les conseqüències fiscals que

porten causa dels ajuts i subvencions que les diferents Administracions han posat a l'abast dels ciutadans per tal de suavitzar els efectes econòmics de la crisi.

Així doncs, les tres potes de la referida «triada» vindrien configurades bé pel propi tractament fiscal que revesteix dit ajut –bé indemnització, bé subvenció– respecte a la pròpia comunitat de veïns com a entitat en règim d'atribució de rendes, bé pel tractament de la mateixa respecte de les persones físiques o propietaris beneficiaris de l'ajut o subvenció obtingut; alhora que deixem per al tercer lloc la imputació temporal que cal conferir als diners que ingressen com a causa i conseqüència de la indemnització percebuda, essent.

Així, a primer cop d'ull, avançarem que les tres branques o potes –interconnectades totes tres i en especial les dues primeres en referir-se una als efectes en seu de la

¹ «**DOMINUS SOCIETATIBUS. TAXATION SUBSIDIUM**»: De la tributació dels subsidis a les comunitats de propietaris.: <https://translate.google.es/?hl=ca&sl=ca&tl=la&text>

² **TRIADA**: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Tr%C3%ADada>

comunitat com a entitat en règim d'atribució de rendes i l'altra, al seu torn, pels mateixos efectes de la mateixa, però amb relació als «propietaris inquilins»; en tant seran aquests “propietaris”, com a persones físiques, els beneficiaris finals de l'ajut o subvenció obtingut— essent que la darrera versa sobre la imputació temporal de la subvenció percebuda.

En aquest escenari concretaríem els punts a tractar en els següents extrems:

- i. repercussió o tractament fiscal per la pròpia Comunitat de Propietaris respecte a l'ajut o indemnització obtinguts: presentació del model 184;
- ii. repercussió o tractament fiscal a l'IRPF de les persones físiques d'una subvenció obtinguda per la comunitat de propietaris; com a integrants de la mateixa i amb posterior examen del criteri d'atribució de rendes;
- iii. criteri d'imputació temporal de l'ajut o subvenció obtingut o percebut durant l'exercici fiscal 2021.

Anem a pams i, per tant, encetarem tot referint-nos a l'obtenció per part d'una Comunitat de propietaris —com la regula la Llei de Propietat Horitzontal³; això és, entesa com a una comunitat de béns per al que respecta l'obtenció de rendes per la dita entitat— d'una suma de diners —indemnització, posem per cas— i la seva repercussió per a les obligacions fiscals que comporta i se'n deriven per a la dita Comunitat, començant pels criteris relatius a l'obtenció i atribució de rendes segons els arts. 88 i 89 de la Llei 35/2006, de l'impost sobre la Renda (LPPF). Tanmateix, el Llibre V CCAT, regulació pròpia en l'àmbit foral, disposa als arts. 551 i ss CCAT⁴ que: «hi ha comunitat quan dues persones o més comparteixen de manera conjunta i concurrent la titularitat de la propietat o d'un altre dret real sobre un mateix bé o un mateix patrimoni»; remetent-nos a la resta de regulació prevista al respecte, quina obviem a fi d'aconseguir extractar el present en el possible.

En aquest sentit i a títol il·lustratiu és de destacar la Re-

solució Vinculant de la Subdirecció General de Tributs sobre la Renda de les Persones Físiques: V2511-18 de 18 de setembre de 2018⁵ o bé la VO219-21 de 10 de febrer de 2021⁶; que, si bé se centra en el tractament fiscal per part de la referida Comunitat de Propietaris amb relació als diners percebuts —indemnització, posem per cas—, tampoc defuig encetar la repercussió impositiva de cara als comuns o partícips dels diners que efectivament els hi corresponguin.

Des del marc que confereix la referida Llei de Propietat Horitzontal —arts. 88 i 89, en concret— es concreta que les rendes percebudes per la Comunitat, quines tindran la naturalesa derivada de l'activitat o font de quina procedeixin cadascuna de les mateixes (88) alhora que quantificades d'acord a les normes de l'Impost, quines es distribuïran entre els socis comuns o partícips segons les normes aplicables al cas (89.1); repartint-se entre aquests a parts iguals per al cas de no tenir constància l'Administració de cap altra regla al respecte (89.3).

Ara bé, un cop fixades les anteriors regles de repartiment, es pronuncia alhora dita Resolució Vinculant amb relació a la quantificació i valoració del guany patrimonial en qüestió; això és; segons disposa l'art. 37.1g LIRPF⁶ al respecte.

En aplicació d'aquest precepte, s'entén que “es computarà com a guany o pèrdua patrimonial la diferència entre la quantitat percebuda i la part proporcional del valor d'adquisició que correspongui” matisant que “només es computarà guany patrimonial quan se'n derivi un augment en el valor del patrimoni del contribuent”.

En aquest sentit —acotant el guany patrimonial per al cas que es verifiqui un augment en el valor del patrimoni del contribuent— cal destacar les Consultes núm. 2081-01, V1998-05, V1669-07, VO117-10, V1058-11, VO824-13 V1171-14 i VO037-15, per totes. De les mateixes en resulta que en la mesura que la suma percebuda —ja indemnització, ja subvenció, etc.— coincideixi amb el cost suportat, no es procedent computar ni guany ni, tampoc, pèrdua patrimonial.

Ja per cloure, puntualitza la Consulta VO219-21 de 10 de fe-

³ **Llei de Propietat Horitzontal:**

Ley 8/1999, de 6 de abril, de reforma de la Ley 49/1960, de 21 de julio, sobre Propiedad Horizontal (juridicas.com)

· Llei 8/1999, de 6 d'abril, de reforma de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre Propietat Horitzontal

BOE núm. 84 de 8 d'abril de 1999; Norma amb vigència des de 28 d'abril de 1999

· Llei 49/1960, de 21 de juliol, sobre Propietat Horitzontal:

Ley 49/1960, de 21 de julio, de Propiedad Horizontal (juridicas.com)

BOE núm. 176, de 26 de juliol de 1960

⁴ **LLIBRE V CCAT:** comunitat: Situacions de comunitat: la comunitat ordinària indivisa (vlex.com)

⁵ **Resolució Vinculant DGT V2511-18 18/09/18**

Resolución Vinculante de DGT, VO211-18, 18-08-2018 | [Iberley](http://iberley.com)

<https://www.iberley.es/resoluciones/resolucion-vinculante-dgt-v2511-18-18-09-2018-1478435>

⁶ **Resolució Vinculant DGT VO219-21 10/02/21**

Resolución Vinculante de DGT, VO219-21, 10-02-2021 | [Iberley](http://iberley.com)

brer de 2021⁵ que, un cop determinat l'import del guany patrimonial, en aplicació de l'art. 70.1 RIRPF, pertoca només presentar el «model 184» per al cas que les rendes obtingudes per la Comunitat superin els 3.000,00 € anuals.

ii. Analitzada i determinada la repercussió fiscal en seu de la Comunitat, pertoca entrar a fons en el tractament tributari de la suma –indemnització, subvenció, etc.– obtinguda passant-la pel filtre del “sistema d'atribució de rendes tal com el configura la LIRPF (en seu dels propietaris inquilins). Ens valdrem ara de les Resolucions vinculant de la Subdirecció General d'Impostos sobre la Renda de les Persones Físiques V2860-20 i V3628-20 de dates 22/09/20 i 22/12/20⁶ examinant, segons avançat, dita sistemàtica del “criteri d'atribució de rendes”.

El cas estudiat en la dita Resolució Vinculant –una subvenció, en particular– ens mena a l'aplicació de l'art. 33.1 LIRPF quin determina que, llevat pugui ser qualificada com a rendiment, tota variació en el valor del patrimoni del contribuent evidenciada per la variació en la composició d'aquest, es qualificarà, bé de guany, bé de pèrdua patrimonial. Via l'aplicació de la norma d'aquest precepte sobre la subvenció percebuda i, en especial, la part corresponent a cadascun dels copropietaris o partícips, l'import susceptible de gravamen vindrà determinat pel seu concret i específic coeficient de participació en l'edifici.

iii. Com a darrer punt –tercera pota segons encapçalament– restaria fer un cop d'ull a la imputació temporal de la quantitat ingressada, passant-ho pel filtre de la Resolució Vinculant de la Subdirecció General d'Impostos sobre la Renda de les Persones Físiques VO125-21 de 28 de gener de 2021^{6'} quina, posicionant-se amb relació a l'obtenció de rendes per una entitat –Comunitat de béns, en aquell cas– analitza el tractament tributari de l'import rebut –subvenció, en concret– tot remetent-se a les disposicions de la referida LIRPF, art. 8.3 en especial⁴.

Dit art. 8.3 LIRPF⁷ determina que “les rendes corres-

ponents a les societats civils, tinguin o no personalitat jurídica, herències jacents, comunitats de béns i altres entitats a quines es refereix l'art. 35.4 de la Llei General Tributària (LGT⁸) s'atribuiran als socis, hereus, comuns o partícips, respectivament, d'acord amb el que estableix la Secció 2a del Títol X d'aquesta Llei”.

Pel que respecta a la seva imputació temporal, l'art. 14.1c LIRPF disposa que “els guanys i pèrdues patrimonials derivats s'imputaran al període impositiu en quin tingui lloc l'alteració patrimonial”.

Tot i això, no és menys cert que l'art. 14.2c LIRPF constata, al seu torn, que: “els guanys patrimonials derivats dels ajuts públics –extrapolable a ingressos d'altre caire, també– s'imputaran al període impositiu en quin tingui lloc el seu cobrament, sense perjudici de les opcions previstes a les lletres g), i) i j) d'aquest apartat”; essent que, per la seva banda, les lletres g), i) i j) de l'art. 14.2 LIRPF disposen al respecte:

g. “els ajuts públics percebuts com a compensació per defectes estructurals de construcció de l'habitatge habitual i destinats a la seva reparació podran imputar-se per quartes parts, en el període impositiu en quin s'obtinguin i en els tres següents”.

i. “els ajuts inclosos en l'àmbit dels plans estatals per l'accés per primer cop a l'habitatge en propietat, percebuts pels contribuents mitjançant pagament únic en concepte d'Ajut Estatal Directe a l'Entrada (AEDE), podran imputar-se per quartes parts al període impositiu en quin s'obtinguin i en els tres següents”.

j. “els ajuts públics atorgats per les Administracions competents als titulars de béns integrants del Patrimoni Històric Espanyol inscrits al Registre general de béns d'interès cultural a quin es refereix la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol⁹ (vigència des de 19/07/85 segons BOE 29/10/1985), i destinats

⁶ **Resolució Vinculant DGT V2860-20 22/09/20**

www.iberley.es/resoluciones/resolucion-vinculante-dgt-v2860-20-22-09-2020-1530890

^{6'} **Resolució Vinculant DGT VO125-21 28/01/21**

Resolución Vinculante de DGT, VO125-21, 28-01-2021 | Iberley

⁷ **Llei de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques:**

BOE núm. 285, de 29 de novembre de 2006

Ley 35/2006, de 28 de noviembre, del Impuesto sobre la Renta de (juridicas.com)

⁸ **Llei General Tributària:**

Llei 58/2003, de 17 de desembre, Llei General Tributària

BOE núm. 302 de 185 de Desembre de 2003

Ley 58/2003, de 17 de diciembre, General (juridicas.com)

⁹ **Llei del Patrimoni Històric Espanyol:**

Llei 16/1985, de 23 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol

BOE 29, d'octubre de 1985

Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico (juridicas.com)

exclusivament a la seva conservació o rehabilitació, podran imputar-se per quartes parts al període impositiu en quin s'obtinguin i en els tres següents, sempre que es compleixin les exigències establertes en la dita Llei, en particular respecte dels deures de visita i exposició pública de els dits béns”.

Al no correspondre's, per tant, en els supòsits indicats a les lletres g), i) i j) de l'art. 14.2 LIRPF, el «guany patrimonial» derivat –de l'ajut públic objecte de consulta, en aquell cas– caldrà que “s'imputi al període impositiu en quin tingui lloc el cobrament”, amb independència del fet que el moment del reconeixement de l'obligació i proposta de pagament sigui anterior al mateix.

Aquest seria, doncs, el parer expressat per la Subdirecció General de Tributs amb relació a l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques sobre la tributació dels ajuts i ingressos de quins es beneficien les Comunitats de Propietaris aquí analitzades.

Això és, obtenció d'una indemnització per part d'una Comunitat a fi i efecte dur a terme la reparació d'uns certs danys soferts (Consulta VO219-21 100221⁵), així com, també, el cas específic del tipus impositiu que cal conferir als ajuts atorgats per adaptar les antenes a conseqüència del “segon dividend digital” (Consulta V3489-20 021220⁵); a banda –evidentment– dels comentaris indicats amb relació al criteri d'imputació temporal segons (Consulta VO125-21 280121⁵).

No podem, per tant, ni fer-lo extensiu a altres tributs ni, tampoc, pretendre aplicar-ho més enllà de les situacions fàctiques aquí analitzades: ja sigui un ajut per adaptació d'antenes com a causa del “segon dividend digital”; o bé, posem per cas, una subvenció percebuda per la comunitat –instal·lació d'ascensor, per exemple– segons el criteri d'atribució de rendes, per totes.

Tampoc podem cloure, sense fer esment al tema d'eventuals consultes tributàries emeses en nom de la Generalitat¹⁰. En aquest sentit, tot remetent-nos a l'enllaç del cercador de consultes a sota indicat; resulta necessari fer esment als dos extrems tot seguit indicats:

- les Consultes Vinculants relatives a la normativa que mena d'un òrgan legislatiu de caràcter estatal, hauran de ser resoltes per la Direcció General de Tributs del Ministeri d'Hisenda.
- correspondria, en el seu cas, a la Direcció General de Tributs i Joc del Departament de la Vicepresidència d'Economia i Hisenda, la resolució de les consultes sobre normativa aprovada a nivell foral dins l'àmbit català.

Quedi esmentat l'anterior incís, tot respectant –això sí i com sempre– altres opinions millor fonamentades al cas, alhora que eventuals notes al respecte per part de companys amb més que probable disparitat d'anàlisi i opinió jurídica a l'esmentada pel que toca als supòsits que ens han ocupat.

EUTANÀSIA I OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

Francesc José María Sánchez, advocat.

Membre de la Secció de Dret Sanitari de l'ICAB.

Vicepresident de La Comissió de Garantia i Avaluació de Catalunya de la prestació d'ajuda per morir

En les societats democràtiques i moralment plurals com la nostra es reconeix el dret dels professionals sanitaris a negar-se a realitzar una prestació exigida per la llei, per algun reglament o protocol institucional, emparant-se en raons morals. El reconeixement d'aquest dret a objectar en consciència ha de venir regulat per una llei com ja va ocórrer amb la interrupció voluntària de l'embaràs i ara amb la llei orgànica reguladora de l'eutanàsia (LORE).

No s'ha de confondre objecció de consciència amb desobediència civil o insubmissió. L'objector no vol canviar la llei el que sol·licita és no haver-la d'aplicar perquè és contrària a les seves conviccions, per contra el desobedient civil i l'insubmis són contraris a la llei i aspiren a la seva modificació o derogació.

L'objecció de consciència no és un dret fonamental sinó una manifestació del dret fonamental a la llibertat ideo-

lògica reconegut a l'article 16.2 de la Constitució Espanyola. Aquesta consideració suposa concebre i tractar l'objecció de consciència com un dret de configuració legal que requereix la *interpositio legislatoris*, és a dir, no es pot exercir si el legislador ordinari no la regula.

D'acord amb la definició de la LORE l'objecció de consciència sanitària és *“el dret individual dels professionals sanitaris a no atendre aquelles demandes d'actuació sanitària regulades per aquesta llei que resulten incompatibles amb les seves pròpies conviccions”*.

L'exercici d'aquest dret planteja un conflicte entre el dret a la llibertat ideològica i de creences dels professionals sanitaris, que sempre haurà de tenir un límit: garantir la prestació o alternatives que l'assegurin sense afegir demores, càrregues, patiments ni altres inconvenients a les

persones que tenen dret a sol·licitar i rebre la prestació d'ajuda per morir que, no podem oblidar, es troben en situació d'extrema vulnerabilitat i fragilitat, i el dret del pacient a rebre la prestació establerta legalment.

A la pràctica assistencial cal trobar l'equilibri entre els dos drets -exercici de l'objecció de consciència i accés del pacient a la prestació- per resoldre adequadament la tensió que pot provocar la seva concurrència en una determinada situació. En cap cas, però es poden reproduir els errors en l'aplicació de la llei d'interrupció voluntària de l'embaràs, la solució s'ha de trobar dins del sistema públic de salut i no fora d'ell.

L'exercici del dret a l'objecció de consciència es regula a l'article 16.1 de la LORE, que estableix la seva naturalesa, qui són els titulars i els requisits:

“1. Els professionals sanitaris directament implicats en la prestació d'ajuda per morir podran exercir el seu dret a l'objecció de consciència.

El rebuig o la negativa a realitzar la citada prestació per raons de consciència és una decisió individual del professional sanitari directament implicat en la seva realització, la qual s'haurà de manifestar anticipadament i per escrit.”

D'aquest breu apartat 1 de l'article 16 es poden treure, en una primera lectura no exempta de dificultat interpretativa, les següents conclusions:

1a) És un **dret individual**. No està reconeguda legalment l'objecció col·lectiva ni la institucional. Malgrat la claredat de la llei que configura el dret a l'objecció de consciència com un dret individual, criteri que coincideix amb la majoria de les opinions del món jurídic i del camp de la bioètica, s'han aixecat veus discrepants que defensen la possibilitat de la negativa institucional d'acord amb un ideari.

Considero que les institucions no poden invocar el seu ideari per negar la prestació d'ajuda per morir reconeguda com un dret dels ciutadans i inclosa en la cartera de serveis comuna del SNS, ni poden obligar, en la pràctica, a objectar als seus professionals, ja que atemptaria contra el dret fonamental d'aquests a la llibertat ideològica i vulneraria el principi d'autonomia que tenen reconegut legalment en l'exercici de la seva professió.

2a) El dret està reconegut a un determinat col·lectiu: el dels **professionals sanitaris directament implicats en la realització de la prestació**. D'entrada queda exclòs el personal directiu, el personal administratiu dels centres i altre personal no sanitari com el de neteja, manteniment, etc., però queda obert el debat sobre que s'entén per “*professionals sanitaris*”. La definició la trobem a la Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries que estableix un *numerus clausus* de professions sanitàries. No tot el personal sanitari és professional sanitari

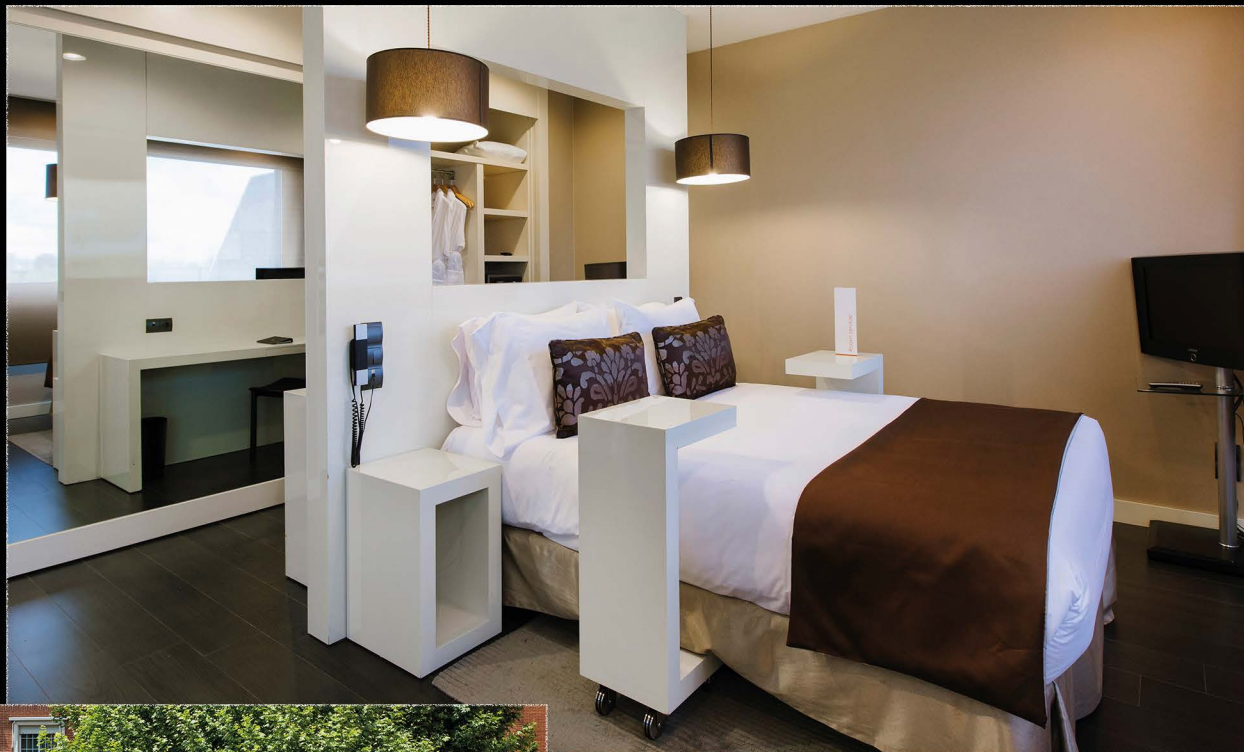
estricto senso i des d'aquesta perspectiva interpretativa quedaria també exclòs del reconeixement del dret a objectar el personal sanitari auxiliar o subaltern.

Salvat l'escull de qui té la condició de professional sanitari, el segon escull interpretatiu és que s'ha de considerar “implicació directa en la realització de la prestació”. Hi ha un cert consens en què els professionals que poden objectar són aquells que han de realitzar actes necessaris i directes, així doncs podrien exercir el dret a l'objecció de consciència els professionals de la medicina i de la infermeria que intervenen en el procés final de prescripció i subministrament en la modalitat de suïcidi assistit o d'administració en la modalitat d'eutanàsia pròpiament dita, els psicòlegs clínics si han d'avaluar la capacitat del pacient per prendre la decisió o el personal farmacèutic si ha d'intervenir en l'elaboració de fórmules magistrals. Aquests són els quatre col·lectius que poden inscriure's al registre d'objectors creat a la comunitat autònoma de Catalunya.

És una exigència legal que l'objecció sigui explícitament declarada perquè la llei diu que s'ha de manifestar per escrit de forma anticipada. És per això que es crea a cada comunitat autònoma un registre de professionals sanitaris objectors de consciència a realitzar la prestació d'ajuda per morir (art. 16.2 LORE), en el que s'han d'inscriure les declaracions efectuades. La finalitat d'aquest registre segons la llei és la de garantir una adequada gestió de la prestació. La creació d'aquest registre ha estat contestada des de diferents àmbits corporatius, alguns per considerar-los llistes negres en mans de les administracions sanitàries i altres perquè consideren que no resolen el problema de l'objecció de consciència sobrevinguda ni de la parcial.

Com s'ha vist existeixen dificultats interpretatives en matèria de reconeixement de l'exercici del dret d'objecció de consciència que s'hauran d'anar solucionant d'acord amb a l'experiència, el debat jurídic i ètic i, en última instància, dels pronunciaments judicials.

Barcelona, 19 d'octubre de 2021

ABIERTOS
PARA TI

RESSEGUINT ELS DIARIS OFICIALS

Juliol - Novembre 2021

LO 9/2021, d'1 de juliol, d'aplicació del Reglament (UE) 2017/1939 del Consell, de 12 d'octubre de 2017, pel qual s'estableix una cooperació reforçada per a la creació de la Fiscalia Europea (BOE 02/07/21).

Llei 9/2021, d'1 de juliol, de declaració del Parc Nacional de la Sierra de las Nieves (BOE 02/07/21).

RDL 14/2021, de 6 de juliol, de mesures urgents per a reduir la temporalitat de l'ocupació pública (BOE 07/07/21).

DL 15/2021, de 6 de juliol, de creació del Fons Complementari de Riscos de la Generalitat de Catalunya (DOGC 07/07/21).

Llei 10/2021, de 9 de juliol, de treball a distància (BOE 10/07/21).

Llei 11/2021, de 9 de juliol, de mesures de prevenció i lluita contra el frau fiscal, de transposició de la Directiva (UE) 2016/1164, del Consell, de 12 de juliol de 2016, per la qual s'estableixen normes contra les pràctiques d'elusió fiscal que incideixen directament en el mercat interior, de modificació de diverses normes tributàries i en matèria de regulació del joc (BOE 10/07/21).

RDL 15/2021, de 13 de juliol, pel qual es regula l'arrendament de col·leccions de béns mobles integrants del Patrimoni Històric Espanyol per determinades entitats del sector públic i s'adopten altres mesures urgents en l'àmbit cultural i esportiu (BOE 14/07/21).

DL 16/2021, de 13 de juliol, d'aprovació de mesures urgents d'ordenament del joc de loteria reservat a la Generalitat de Catalunya (DOGC 15/07/21).

DL 17/2021, de 20 de juliol, pel qual s'adopten mesures extraordinàries de limitació a la densitat ramadera (DOGC 21/07/21).

DL 18/2021, de 27 de juliol, sobre l'increment retributiu per a l'any 2021 i la recuperació parcial de la paga extraordinària de l'any 2014 per al personal del sector públic de la Generalitat de Catalunya (DOGC 28/07/21).

RDL 16/2021, de 3 d'agost, pel qual s'adopten mesures de protecció social per a fer front a situacions de vulnerabilitat social i econòmica (BOE 04/08/21).

DL 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat (DOGC 02/09/21).

RDL 17/2021, de 14 de setembre, de mesures urgents per a mitigar l'impacte de l'escalada de preus de gas natural en els mercats minoristes de gas i electricitat (BOE 15/09/21).

DL 20/2021, de 14 de setembre, de modificació del DL 41/2020, de 10 de novembre, de mesures extraordinàries de caràcter social en centres educatius i en l'àmbit de l'educació en el lleure i de les activitats extraescolars per fer front a les conseqüències de la COVID-19 (DOGC 15/09/21).

Llei 12/2021, de 28 de setembre, per la qual es modifica el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat per RDL 2/2015, de 23 d'octubre, per garantir els drets laborals de les persones dedicades al repartiment en l'àmbit de plataformes digitals (BOE 29/09/21).

RDL 18/2021, de 28 de setembre, de mesures urgents per a la protecció de l'ocupació, la recuperació econòmica i la millora del mercat de treball (BOE 29/09/21).

RD 817/2021, de 28 de setembre, pel qual es fixa el salari mínim interprofessional per a 2021 (BOE 29/09/21).

Llei 13/2021, d'1 d'octubre, per la que es modifica la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'Ordenació dels Transports Terrestres, en matèria d'infraccions relatives a l'arrendament de vehicles amb conductor i per a lluitar contra la morositat en l'àmbit del transport de mercaderies per carretera, i també altres normes per a millorar la gestió en l'àmbit del transport i les infraestructures (BOE 02/10/21).

RDL 19/2021, de 5 d'octubre, de mesures urgents per a impulsar l'activitat de rehabilitació edificatòria en el context del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (BOE 06/10/21).

RDL 20/2021, de 5 d'octubre, pel qual s'adopten mesures urgents de suport per a la reparació dels danys ocasionats per les erupcions volcàniques i per a la reconstrucció econòmica i social de l'illa de La Palma (BOE 06/10/21).

DL 21/2021, de 5 d'octubre, pel qual es crea el Fons extraordinari addicional 2021 per als ens locals (DOGC 06/10/21).

DL 22/2021, de 5 d'octubre, de modificació de l'art. 211 de la Llei 2/2014, de 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, relatiu a l'acreditació d'una tercera llengua per part de l'estudiant de grau de les universitats catalanes (DOGC 06/10/21).

Llei 14/2021, d'11 d'octubre, per la qual es modifica el RDL 17/2020, de 5 de maig, pel qual s'aproven mesures de suport al sector cultural i de caràcter tributari per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19 (BOE 12/10/21).

DL 23/2021, de 19 d'octubre, de modificació del DL 18/2021, de 27 de juliol, sobre l'increment retributiu per a l'any 2021 i la recuperació parcial de l'import de la paga extraordinària de l'any 2014 per al personal del sector públic de la Generalitat de Catalunya (DOG 21/10/21).

Llei 15/2021, de 23 d'octubre, per la qual es modifica la Llei 34/2006, de 30 d'octubre, sobre accés a les professions d'Advocat i Procurador dels Tribunals, així com la Llei 2/2007, de 15 de març, de societats professionals, el RDL 5/2010, de 31 de març, pel qual s'amplia la vigència de determinades mesures econòmiques de caràcter temporal, i la Llei 9/2014, de 9 de maig, General de Telecomunicacions (BOE 25/10/21).

RDL 21/2021, de 26 d'octubre, pel qual es prorroguen les mesures de protecció social per a fer front a situacions de vulnerabilitat social i econòmica (BOE 27/10/21).

DL 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades (DOG 27/10/21).

RDL 24/2021, de 2 de novembre, de transposició de Directives de la UE en les matèries de bons garantits, distribució transfronterera d'organismes d'inversió col·lectiva, dades obertes i informació del sector públic, exercici de drets d'autor i drets afins aplicables a determinades transmissions en línia i a les retransmissions dels programes de ràdio i televisió, exempcions temporals a determinades importacions i subministraments, de persones consumidores i per a la promoció de vehicles de transport per carretera net i energèticament eficients (BOE 03/11/21).

DL 25/2021, de 2 de novembre, pel qual s'estableixen mesures organitzatives en l'àmbit de l'atenció sociosanitària (DOG 04/11/21).

RDL 25/2021, de 8 de novembre, de mesures en matèria de Seguretat Social i altres mesures fiscals de suport social (BOE 09.11.21).

RDL 26/2021, de 8 de novembre, pel qual s'adapta el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat per RD Legislatiu 2/2004, de 5 de març, a la recent jurisprudència del Tribunal Constitucional respecte de l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana (BOE 09/11/21).

RDL 27/2021, de 23 de novembre, pel qual es prorroguen determinades mesures econòmiques per donar suport a la recuperació (BOE 24/11/21).

ACTIVITAT COL·LEGIAL

Pels drets de la població afganesa, 6 de setembre

Davant la crisi humanitària i política d'Afganistan, el Consell de l'Advocacia Catalana va promoure una acció conjunta de reivindicació dels drets humans en aquell país, a la qual el nostre Col·legi es va unir amb la lectura pública del *Manifest*.

VIII Jornades Junes de Govern, del 8 al 10 de setembre

La Junta de Govern va estar present a les Jornades que es van celebrar a Bilbao.

Diada Nacional de Catalunya, 11 de setembre

El Col·legi va participar en l'ofrena institucional organitzada per l'Ajuntament de Lleida al Roser amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya.

XV Premi Agustí Juandó i Royo, 1 d'octubre

Vàrem assistir a Cambrils al lliurament per part del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya del XVè Premi Agustí Juandó i Royo a la magistrada Matilde Aragó i Gassiot que ha estat la persona guardonada aquest any, en distinció a la seva trajectòria com a servidora pública dins l'oficina judicial, pel seu respecte i sensibilitat constants per la llengua catalana, contribuint a normalitzar el català en la redacció de sentències i resolucions i vetllant per garantir els drets lingüístics de ciutadans i professionals.

V Congrés Advocacia Catalana, 4 i 5 de novembre

La Junta de Govern i alguns companys van participar en el Congrés. Podeu accedir a les [Conclusions](#).

Dia Internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones, 25 de novembre

La Comissió de defensa dels drets humans i d'estrangeria va voler celebrar aquest dia amb la lectura d'aquest [Manifest](#).

III Congrés de Mediació i ADR, 25 i 26 de novembre

Es va celebrar a Mataró i va comptar amb la presència de la diputada segona i un membre de la Comissió de Mediació del Col·legi.

Exposició Voluntariat per la llengua, del 29 de novembre al 9 de desembre

El Col·legi va acollir l'exposició "Quan parles fas màgia". L'exposició forma part d'una campanya del Voluntariat per la llengua ([VxL](#)) que vol animar les persones a afegir-se a la pràctica del català a través de la conversa.

EL COL·LEGI RECUPERA LA FORMACIÓ PRESENCIAL

Taller “És negociació positiva o és mediació? L'advoca, figura clau per obrir alternatives en interès dels clients”, 1 d'octubre

En el marc del projecte INMEDICIÓ, liderat pel Consell de l'Advocacia Catalana, de la mà de l'empresa KHIMERA.

Jornades de Dret Penitenciari, 15 i 30 de novembre i 2 de desembre

Organitzades per la Comissió de Formació amb el patrocini de Tirant lo Blanch i la col·laboració del Consell de l'Advocacia Catalana. Impartides per la Sra. Dolors Basallo, subdirectora del Centre Penitenciari Obert de Lleida.

Conferència “De la declaración de incapacidad a la provisión de apoyos”, 18 de novembre

Organitzada per la Comissió de Formació amb la col·laboració del Consell de l'Advocacia Catalana, a càrrec de la Sra. Elena Ventosa, fiscal de l'Audiència Provincial de Lleida.

Seminari “La reforma del Reglament d'estrangeria sobre MENAS i joves extutelats”, 25 de novembre

Organitzat per les Comissions de Formació i de Drets humans amb la col·laboració de Consell de l'Advocacia Catalana. La sessió va comptar amb la participació en línia del Sr. Santiago Yerga Cobos, director general de Migracions del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, i en sala dels advocats la Sra. Olga Hernández, presidenta de l'Associació Catalana de Professionals d'Estrangeria i el Sr. Albert Pares Casanovas, president de l'Associació “Noves Vies”.

PRESENTACIÓ LLIBRE “50 REFLEXIONES SOBRE ESTRANGERIA”, 29 DE NOVENBRE

Darrera activitat formativa de la jove advocacia de Lleida. Com a ponent va venir en Diego Torres a presentar el seu llibre sobre lideratge en el món empresarial. Va estar una jornada molt profitosa on els assistents van poder adquirir un exemplar signat del mateix autor i va haver-hi un gran debat en acabar la ponència.

CENS COL·LEGIAL

Altes i baixes de l'1 de juliol al 9 de desembre de 2021

ALTES EN EXERCICI

2313 Oscar Galan Sanjuan
 2314 Marta Bergada Minguell
 2315 Onditz Pereira Nart
 2316 Marcos Antonio Vázquez Miranda
 2317 Jaume Baiget Miranda
 2319 Mireia Buchaca Tomàs
 2320 Paula Sarasa Prat
 2321 Alfredo Casas Navarro
 2322 Marc Pairó Pujol
 2323 Natalia Moreno Bernaus

ALTES NO EXERCENT

2318 Jorge Cases Huguet
 2019 Dolors Lladós Ruiz

PASSEN A EXERCENT

1714 José Julián González Elez
 1614 Mònica Rius Piqué

PASSEN A NO EXERCENT

1323 María del Rosari Rodríguez Ros
 2266 Diana Andreea Benta
 288 Santiago Mas Cami
 1033 Yolanda Arroyo Burgos

2265 Blanca Galcera Bonet

1790 Xavier Pellise Bellostas

2268 Maria Alba Rueda Moreno

1947 Alexandra Chanco Masip

BAIXES

1969 Maria del Mar Novell Regué

2242 Maria Marti Funes

2143 Elena Jiménez Berges

1659 Josep Pereta Boldu

1956 Patricia Ariste Santacreu

2066 Rita Yolanda Silva Bastidas

2052 Laura Arrieta Nieto

1159 Miquel Ribera Guiu

1539 Maria José Varona Alabern

1841 Patricia La Iglesia González

2170 Lúdia Mallol Santiago

1369 Miguel Ángel Carrión Bonnin

225 Maria Dolors Clua Miquel

1936 Jorge Gil Gonzalvo

1598 Antoni Guitart Rosas

1657 Joan Baptiste Miro Radua

2097 Francisco Moreno Soler

1521 Francesc Xavier Puig Roig

ASIA GARDENS
HOTEL & THAI SPA

CIERRA LOS OJOS,
PIERDE LA NOCIÓN DEL ESPACIO
Y DÉJATE LLEVAR

www.asiagardens.es

ALICANTE, SPAIN

Modesto Reñé Melcior: El primer degà de l'època franquista

Simeó Miquel Roé, advocat

En la reflexió que feia en la darrera edició de la nostra revista sobre el repàs dels degans del col·legi durant el segle XIX, us feia notar l'estret lligam i el compromís de la institució i de l'advocacia lleidatana amb les inquietuds de la ciutat i del territori. També afegia que aquest compromís, amb alguns parèntesis, havia continuat sent un dels trets distintius del nostre col·lectiu professional. Aquesta reflexió sobre els "parèntesis" m'ha portat a sotmetre a la vostra consideració la figura del primer degà de la dictadura franquista que ens consta. Es tracta d'en Modesto Reñé Melcior que ho va ser des de l'any 1939 fins al 1946.

Va néixer a Almacelles l'any 1867 d'on era el seu pare, però va viure sempre entre Lleida i Almenar, d'on era la seva mare i on va tenir propietats considerables. Va fer els estudis de batxillerat a Ossa i, després d'estudiar dret es va incorporar al nostre col·legi al mes de novembre de 1893. Va participar en la vida col·legial i l'any 1913 va arribar a ser tresorer del Col·legi.

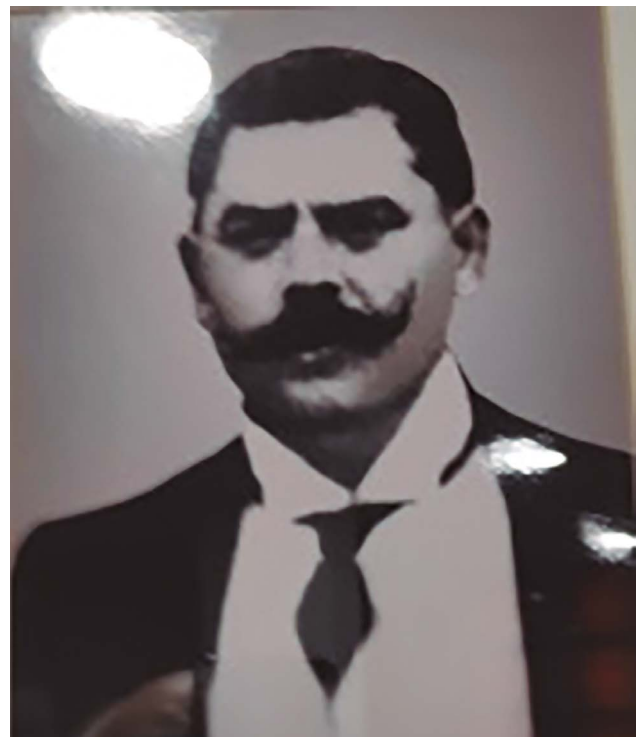
Sempre va tenir un tarannà conservador i, com a membre d'aquest partit, va ser diputat de la Diputació de Lleida l'any 1899. Amb alguna interrupció va continuant-hi sent diputat fins als anys vint, pels districtes de La Seu d'Urgell, de Sort o de Lleida. Els anys 1908 i 1909 en va arribar a ser president. També va ostentar d'altres responsabilitats ciutadanes: el 1904 va ser comptador de la Cambra Agrícola de Lleida, de la que en també en va ser president l'any 1910, i durant el mandat 1912-1915 va ser interventor de la Societat Econòmica d'Amics del País de Lleida. Sempre es va mostrar com un provincialista convençut, contrari a la Mancomunitat i a l'estatut d'autonomia. L'any 1918 va promoure el sindicat catòlic integrista Federació Catòlico-Agrària de Lleida, depenent de la "Confederación Nacional Católica Agraria". A mesura que passava el temps s'accentuava la seva deriva reaccionària. Durant la II República va ostentar la presidència del "Comité de Derecha de Cataluña" a Lleida, entitat posteriorment adherida a "Renovación Española".

Paral·lelament, En Modest Reñé va tenir responsabilitats jurisdiccionals rellevants en l'àmbit local, especialment en l'àmbit contenciós administratiu. Des d'inicis del segle XX fins al període de la segona república ens el trobem en diverses ocasions com a membre del Tribunal Administratiu Provincial de Lleida sigui com a substitut o com a electe pels llocs reservats per a advocats. També ho tornarà a ser des de l'any 39 al 44.

L'entrada de l'exèrcit feixista l'any 1938 interromp tota aparença de normalitat de les funcions i la vida col·legial. El degà Antoni Bergós se n'ha d'anar, els arxius col·legials són confiscats i la funció de l'advocacia, ja notablement malmesa des del juliol de 1936, desapareix. Si durant la guerra, un grup notable de col·legiats, molts d'ells anti-feixistes, es van atrevir a reivindicar el dret de defensa, ara la repressió els ha fet callar o fugir i els partidaris del nou règim feixista no saben ni volen sentir parlar de cap dret de defensa.

En aquestes circumstàncies i no sabem per quin procediment, ens apareix designat com a degà en Modesto Reñé Melcior, un carca de pedra picada, de més de 70 anys d'edat ja en aquell moment, que accepta el galdós paper de no oposar ni la més mínima resistència a la iniqua repressió a què el feixisme va sotmetre tots aquells que havien tingut alguna cosa a veure amb la república. Va morir a Lleida, l'any 1953.

Descobrir la nostra història és enfrontar-nos amb els episodis positius i els que ens avergonyeixen. No crec que puguem ignorar allò que hem fet com a col·lectiu per molt malament que ens faci sentir. Ben al contrari, els hem de recordar perquè no es repeteixin.

OTRO MAGNAUD

José Luis Rodríguez García, advocat

Cuando en los últimos días del verano asomaba impaciente el otoño, seguía picoteando en las páginas amarillentas de la obra completa de **Azorín**.

José Martínez Ruiz, más conocido por ese seudónimo, estudió Derecho, pero nunca llegó a ejercer de abogado. Sin embargo, uno de sus primeros libros versó sobre sociología criminal, lo que hace suponer le interesó la carrera y obtuvo provechoso conocimiento.

Este escritor cuando abordaba literariamente asuntos que tenían que ver con la Justicia, por ejemplo, en **“EL BUEN JUEZ,”** dejaba traslucir su formación jurídica

El relato se desarrolla en una provincia manchega. Tiene su inicio con la compra de un libro que compila los veredictos de **Paul Magnaud**. El volumen se hallaba expuesto desde hacía tiempo en el escaparate de una modesta librería sin que nadie se interesara por él, hasta que un amigo de **don Alonso**, Juez del Partido Judicial, lo adquiere y se lo regala.

El referido juez español se pasará la noche enfrascado en su lectura y ya, de amanecida, se concentrará en unos autos sobre los que dicta sentencia.

Azorín, en el cuento, omite detallar la controversia de la litis sobre la que se pronuncia, pero sí describe la conmoción

que produjo su sentencia. Primero entre las partes contentientes, después los respectivos abogados y procuradores y, finalmente en la población. Fue tanta la repercusión como las del famoso magistrado galo que, en 4 de marzo de 1898, absolvió a una madre pobre de haber hurtado un pan para que pudiera comer su hijo de dos años.

Azorín pone en boca de su protagonista, el juez manchego, estas palabras con las que intenta tranquilizar a sus familiares:

- “(...) yo he dictado hoy una sentencia apartándome de la ley, pero con arreglo a mi conciencia, a lo que yo creía justo en este caso. Yo no sé si vosotros entenderéis esto; pero el espíritu de la Justicia es tan sutil, tan ondulante, que al cabo de cierto tiempo los moldes que los hombres han fabricado para encerrarlo, es decir, las leyes, resultan estrechos, anticuados, y entonces, mientras otros moldes no son fabricados por los legisladores, un juez debe fabricar para su uso particular, provisionalmente, unos moldes chiquitos y modestos en la fábrica de su conciencia.”

Pensamiento que ahora podría tener encaje en el actual Art. 3.2 del Código Civil al referirse especialmente a la equidad:

“2. La equidad habrá de ponderarse en la aplicación de las normas, si bien las resoluciones de los Tribunales solo podrán descansar de manera exclusiva en ella cuando la ley expresamente lo permita”.

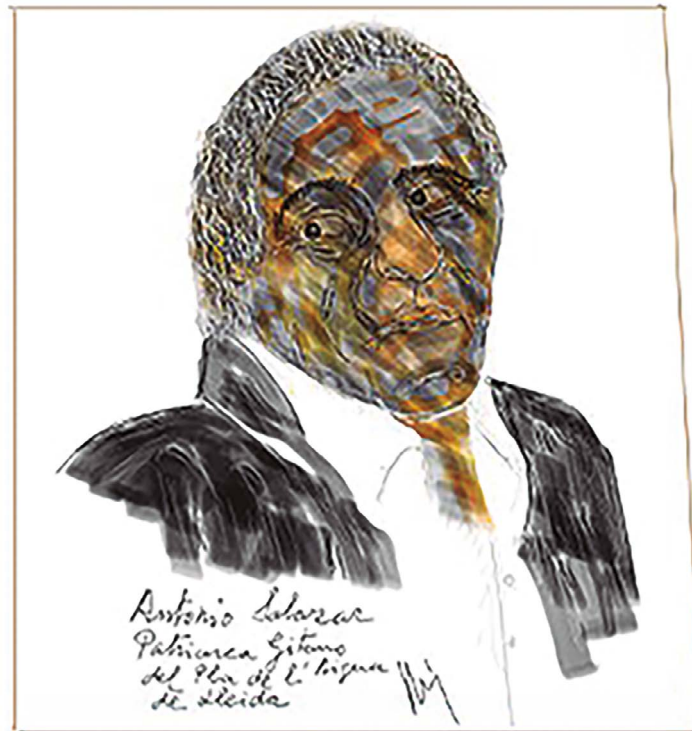
Intuimos que el relato literario galopa en alas de la benignidad, que es camino angosto y, a veces, con regreso revocatorio.

Este relato me ha evocado una de mis primeras defensas, las llamadas entonces de pobres, asumidas por los Colegios de Abogados y viene al hilo:

Un joven padre, gitano, fue detenido por haber hurtado un bien de escaso valor.

Escortado por dos policías fue introducido en el despacho del juez de guardia, que indicó a los agentes le sacaran las esposas. Tras el trámite de identificación el juez dijo que había leído el atestado y, si la defensa no ponía objeción, hablaría al compareciente en romaní.

Supongo que se me puso cara de póker. Miré las de los dos agentes y contraían el ceño. No me opuse. Confié en poder entender el caló.

Resultó que el juez dominaba la jerga porque era nieto de una gitana, según espontánea e inicial manifestación.

El hurto que se ventilaba rozaba la bagatela impropia, pero en los procesos siempre hay un “pero” y, en este, consistía en que los antecedentes podrían determinar la condena con privación de libertad, lo que le iba a resultar gravoso al delincuente al tener que dejar sin ingresos a su esposa y dos churumbeles.

El interfecto, desde el minuto uno, quedó impresionado al oír al juez hablar en caló y, no sin cierto pesar, decir que le tendría que condenar y que por su culpa su familia pasaría hambre, mientras él, en prisión, comería caliente y descansaría.

El imputado (se hablaba entonces poco de presunción de inocencia) dejó de serlo al admitir ser el único autor del hurto y tener firme voluntad de devolver lo apropiado.

Me pareció que poco podría hacer como defensor. Procuré no entorpecer aquella dinámica atípica si, como parecía, podría acabar siendo algo favorable para mi defendido.

El detenido en pie, avergonzado, con los ojos mirando al suelo y los brazos colgando, desmadejados.

El juez, detrás de su mesa, se quedó como en suspenso. Era el único dueño del silencio del que saldría el rayo decisivo.

Nada inquieta tanto como la mudez de los jueces antes de pronunciarse, ni irrita tanto como la injusticia.

Se oía perfectamente el teclear de las máquinas de escribir, al otro lado del tabique del modesto despacho judicial.

Finalmente, el juez mirando al detenido le dijo:

“Antes de tomarte declaración hice llamar a “los varas”. Ellos se encargarán de que no vuelvas a delinquir. Me parece que esto te va a gustar menos que entrar en el “estaribel” (cárcel en caló).

Y ordenó que los dos patriarcas, que aguardaban en el pasillo, entraran.

Lo hicieron destocados, con el sombrero negro cada uno en la mano. Eran dos ancianos que portaban cachaba con colgantes de tiras de cuero y muy circunspectos, oyeron al juez, que se dirigió a ellos en caló, diciéndoles que había decidido confiarles al detenido para que procedieran según su ley, subrayando que había puesto en peligro de morir de hambre a su mujer y a sus dos hijos menores.

Ambos respondieron que así lo harían y se sintieron agradecidos por tan justa decisión.

Cuando nos quedamos el juez y yo solos me dijo:

- *Se habrá usted extrañado de mi decisión. Le contesté que mucho. Y le pregunté:*

- *¿Será efectiva su “sentencia”? Y me respondió:*

- *Más que la cárcel. No lo veremos más por aquí. Los varas le quitarán las ganas de volver a las andadas.*

Ya ven, tuvimos en Lleida otro juez Magnaud y no trascendió.

DELITOS INFORMATICOS. PASO A PASO

Análisis detallado de las conductas delictivas más comunes en el entorno informático

Dr. Josep Corbella i Duch, advocat

El llibre de la Sra. Gutiérrez, fiscal de professió, ens permet adquirir els coneixements bàsics amb relació a la delinqüència informàtica sense necessitat d'esdevenir un especialista en informàtica. En 120 pàgines, més un annex que inclou diferents formularis de denúncia i querella, repassa diferents perfils delictius relacionats amb la informàtica, alguns bastant desconeguts, i dedica un apartat a la prova digital.

Dedica capítols separats a l'estafa informàtica (art. 248.2 CP); a l'anomenat "phishing", com activitat consistent en obtenir números i contrasenyes de targetes de crèdit mitjançant engany per disposar, posteriorment, de les mateixes en perjudici del seu titular; als danys informàtics, i a l'assetjament informàtic, conegut com a "stalking", tipificat en l'art. 172 ter CP.

Inclou un llarg capítol sobre els delictes contra la intimitat, tipificats en l'art. 197 CP, fent especial atenció al "sexting", a l'accés il·legal a sistemes informàtics, la utilització de programes espia, de gravacions, de la responsabilitat de les persones jurídiques, i sobre requisits de procedibilitat d'aquest delictes.

Tracta també el "Childgrooming", actuacions de pornografia infantil, tipificades en l'art. 183 ter.2 CP, com també la difusió de pornografia infantil, de l'art. 189.

Atès que la informàtica es fa present en tots els àmbits de la vida social, l'obra comentada resulta molt útil en tant, es fa necessari tenir una mínima formació sobre la seva utilització, riscos i límits, més encara si ens referim als operadors jurídics.

I és sabut que la delinqüència, moltes vegades, per no dir sempre, va per davant de qualsevol altres

Escarlata Gutiérrez Mayo
Editorial: Colex, 2021

activitats, i també s'ha introduït a les anomenades "xarxes" utilitzant antigues figures delictives i creant-ne de noves.

Podem dir que estem davant d'una obra fàcil de llegir, didàctica i útil, de la que cal assenyalar, especialment, la relació de perfils de persones que actuen en l'àmbit de la informàtica. Un nomenclàtor, majoritàriament procedent de l'anglès, que és de gran ajuda per a entendre millor el món de la informàtica i que, sens dubte, facilitarà la feina de l'advocat que hagi d'intervenir en conflictes relacionats amb la delinqüència informàtica.

L'àmbit jurídic en femení (II)

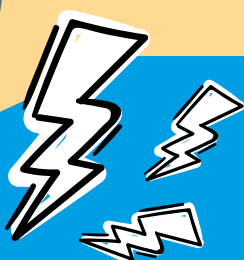
Les denominacions de càrrecs i oficis sovint adopten formes compostes. Com formem el femení d'aquestes formes? En general, solen ser estructures que mantenen una relació de coordinació, la qual cosa vol dir que cal formar el femení dels dos components (sempre que no siguin invariables, és clar).

Exemples de flexió en femení de tots dos components:

Masculí	Femení
magistrat jutge	magistrada jutgessa
jutge degà	jutgessa degana
comptador partidori	comptadora partidora
conseller delegat	consellera delegada
administrador parlamentari	administradora parlamentària
diputat electe	diputada electa
diputat interventor	diputada interventora
diputat primer	diputada primera

Exemples de flexió de gènere en només el primer component, per ser invariable o no permetre flexió el segon:

Masculí	Femení
síndic de greuges	síndica de greuges
síndic de comptes	síndica de comptes
cònsol major	consolessa major (també la cònsol major)

<i>lletrat major</i>	<i>lletrada major</i>
<i>director general</i>	<i>directora general</i>
<i>mosso d'esquadra</i>	<i>mossa d'esquadra</i>
<i>administrador concursal</i>	<i>administradora concursal</i>
<i>oïdor de comptes</i>	<i>oïdora de comptes</i>
<i>interventor general</i>	<i>interventora general</i>
<i>tinent d'alcalde</i>	<i>tinenta d'alcalde</i>
<i>metge forense</i>	<i>metgessa forense (també la metge forense)</i>

Exemples de flexió de gènere en només el segon component:

Masculí	Femení
<i>ponent únic</i>	<i>ponent única</i>
<i>ponent relator</i>	<i>ponent relatora</i>
<i>portaveu adjunt</i>	<i>portaveu adjunta</i>

Finalment, exemples en què cap component permet la flexió en femení, el primer component és invariable i el segon no permet la flexió. En aquests casos, cal marcar el gènere mitjançant l'article o el determinant que l'acompanyi:

Masculí	Femení
<i>fiscal en cap</i>	<i>la fiscal en cap</i>
<i>cap provincial</i>	<i>la cap provincial</i>

Servei Lingüístic del CICAC

ARRÒS **AMB** VERDURES

Mercè Vilagrasa i Boldú, Advocada

En primer lloc, us diré que hi podeu posar totes les verdures que vulgueu, jo ho faig així:

Ingredients:

- Arròs
- Ceba, alls, pebrot vermell, bròquil, tomates madures, pèsols, faves, carabassa, bolets, porro, carabassó i mongeta tendra
- Safrà, romaní i farigola
- Caldo de verdures
- Sal i oli

Elaboració:

Primer fer un caldo bullint aigua amb sal i unes verdures.

Picar ½ ceba i tres grans d'all pelats.

Ratllar 3 tomates madures.

Trossejar totes les verdures a la mida d'un dau i del bròquil talleu cada floreta per la meitat i el deixeu pel final per adornar la cassola.

Començarem per fer, a la cassola, el sofregit clàssic: primer posarem la ceba i els alls que hem picat, dos minuts i ja hi posarem la tomata que hem ratllat. Tot ben remenat fins que la tomata perdi l'aigua.

Ara, ja anirem afegint tots els ingredients, primer el pebre vermell, ho remenarem tot, continuarem amb les mongetes, porro, pèsols, pebrot vermell, carabassa, carabassó, bolets i tot el que hi vulguem posar. Cada vegada que hi afegiu un ingredient ho remeneu tot perquè els gustos quedin ben barrejats.

De les verdures en podeu posar 150 grams de cadascuna així com de bolets.

El safrà el desfeu amb una mica d'aigua tèbia i també el podeu tirar.

Hi tireu l'arròs, també ben remenat, hi poseu el caldo (abundant, doncs, es tracta d'un plat caldos) i darrerament hi podeu posar el bròquil.

Deixar-ho bullir 15 minuts i ja ho podeu emplatar.

!?! ... ME PARECE QUE
ESO DEL TELETRABAJO
NO LO HE ENTENDIDO
BIEN... ¡

Construimos el futuro

de la asistencia hospitalaria en Lleida

HLA Lavinia convertirá la **Clínica Perpetuo Socorro** en un centro de referencia en calidad asistencial. Una inversión de más de seis millones de euros se traducirá en más equipamiento, más tecnología y más espacio al servicio de la excelencia en atención y asistencia para todos sus clientes.

- Ampliación hasta 9.000 m²
- Nueva área de radiodiagnóstico
- Ampliación camas UCI
- Nueva área quirúrgica con tres quirófanos generales, tres de cirugía mayor ambulatoria y sala de endoscopias

Carrer del Bisbe Messeguer, 3 - 25003 Lleida
973 26 61 10
grupohla.com

DESCUBRE

La Casa del Dragón

DE GAUDÍ

Reserva tus entradas
www.casabotines.es

🐦 📺 📷 📹

Plaza de San Marcelo 5 - 24002 León (Spain) • ☎ (+34) 987 353 247

MUSEO
CASA BOTINES
• G A U D Í •

ART NOUVEAU
EUROPEAN ROUTE
RUTA EUROPEA
DEL MODERNISMO

Perquè la teva economia no espera per la teva salut

Assegurança de baixa laboral per a professionals de l'advocacia

Si et poses malalt o tens un accident, et paguem per cada dia que no puguis treballar.

Som especialistes

Les nostres assegurances estan pensades principalment per a autònoms. Cobertures completes, adaptades i a un preu ajustat.

Responem. Sempre

A ningú li agrada haver d'utilitzar les nostres assegurances. Això és així. Però si arriba el moment, tingues la certesa que respondrem.

Som al teu costat

Som artesans de l'assegurança. Atenem cada incidència amb la dedicació d'abans, però amb l'eficàcia d'ara.

La transparència al poder

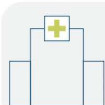
La gent no se'n refia de les asseguradores. Nosaltres volem deixar de donar-los raons. T'expliquem les coses tal qual són, sense lletra petita.

Experts en assegurances d'autònoms.

Contacta amb el teu mediador d'assegurances o contacta'ns directament al 900 103 057

Baixa laboral

Hospitalització

Malalties greus

Experts en tu

pm
previsión
mallorquina
assegurances

Aribau, 168-170, entresòl 8a.
08036 Barcelona
T: 932 440 850
cat.info@previsionmallorquina.com
www.previsionmallorquina.com

